

Presentació

PAPERS. Revista de Sociologia vol retre homenatge a Georg Simmel (1858-1917) en el centenari d'una de les obres més importants i, a l'ensem, més oblidades, de la literatura sociològica: *La filosofia del diner* (1900). A través d'aquesta obra i de la posterior *Sociologia* (1908), Simmel es mostra com un dels clàssics més moderns de la nostra disciplina. Tot prenent com a punt central la interacció social i les condicions sota les quals prenen forma, es conserven o desapareixen diferents tipus d'interacció, Simmel argumenta que en el desenvolupament del capitalisme modern l'ús del diner, com a medi que permet el comerç i l'intercanvi, té conseqüències en les relacions socials que van més enllà de les purament monetàries o econòmiques, configurant l'estructura de la societat moderna. L'ús del diner com a forma d'intercanvi induïx al canvi racional en les relacions socials. La transició cap a una economia del diner es troba interrelacionada causalment amb la creixent racionalitat, característica de la societat moderna; de manera que la relació impersonal, anònima, fonamentada en el càlcul abstracte, va substituïnt, en totes les esferes de la vida social (començant pel comerç o l'esfera econòmica), les relacions i els vincles personals.

L'intercanvi econòmic com a interacció social (i la consideració del diner segons la seva funció dins del sistema d'interacció) es troben en la base de les aportacions en homenatge a Georg Simmel que presenta aquest volum 62 de *PAPERS*. Així com la vitalitat i actualitat del pensament de Simmel per a la comprensió dels problemes avui actuals de les societats anomenades avançades, la línia de continuïtat de les preocupacions simmelianes amb el tema del diner com a central en les explicacions de la interacció social, i l'aplicació d'alguns dels seus preceptes (interacció social com a nucli societal) a les respostes sociològiques dels problemes socials. Així, la visió dels idiomes com a pauta d'intercanvi (qüestió tradicionalment vinculada a sentiments i moviments ideològics de caire nacionalista) i susceptibles d'ésser valorats econòmicament, és un tema de recent preocupació entre els sociòlegs. La influència de Simmel en autors posteriors, en l'elaboració de teories més actuals, com

la cognoscitiva de les creences de Boudon, és un altre aspecte a tenir en compte. Simmel segueix essent actual.

Els textos que componen la part miscel·lània del present volum de *PAPERS. Revista de Sociologia* són una mostra del recurrent interès científic per la vinculació entre teoria i mètode, en totes les disciplines. En el cas de la sociologia, la pluralitat d'enfocaments teòrics i la multiplicitat metodològica reflecteixen la problemàtica relació entre l'objecte d'estudi i el subjecte investigador.

La pretesa objectivitat en les ciències socials ha estat a bastament analitzada des dels clàssics de la sociologia. L'existència de teories a nivell macro i a nivell micro i la seva possible integració han estat preocupació de la sociologia del segle XX. El reconeixement de la necessitat de cercar noves explicacions teòriques a una realitat social constantment i inevitablement canviant, s'ha convertit en universal. Possibles articulacions entre què són les coses o fenòmens socials i com aproximar-s'hi per explicar-los o comprendre'ls, poden prendre formes i perspectives multiparadigmàtiques o reticulars; o bé, poden temptativament presentar alternatives controvertides i encara poc solidificades en una teoria, com les nocions d'acció/activitat situada, coneixement socialment distribuït i intel·ligència artificial, tal com s'avança en aquest volum. Aspectes poc considerats tradicionalment en la teoria sociològica, com les emocions i la seva aportació al coneixement científic (i, per tant, en principi, racional i objectiu), són també objecte d'anàlisi i reflexió.

Les tècniques estadístiques com a instrument d'investigació des de fa quatre segles segueixen gaudint de la confiança dels investigadors socials. Teoria, mètode i tècniques constitueixen els tres puntals per endegar la recerca sociològica i avançar en el coneixement científic de la realitat social.

Carlota Solé